

Koronavirus a jeho dopady na ekonomiku

Podle posledních informací se situace v Číně částečně uklidňuje, tzn. nové případy nákazy koronavirem jsou sice hlášeny, nicméně klesá jejich počet. Bohužel vysoké růsty hlásí jiné země, a sice Korejská republika a Itálie. V současné době je výskyt koronaviru hlášen již cca v 50 zemích. Pro Českou republiku je samozřejmě nejdůležitější situace v bezprostředním okolí. Koronavirus je hlášen v Německu, Rakousku, Rumunsku, Švýcarsku, Chorvatsku a jak již bylo zmíněno také v Itálii. V některých oblastech s nákazou je omezen pohyb obyvatel, zavřeny školy a ruší se hromadné akce.

Dopady koronaviru na českou ekonomiku a mezinárodní obchod obecně jsou stále velmi obtížně predikovatelné. Lze uvažovat dva scénáře, kdy při tom **optimističtějším** bude to nejhorsí za námi na přelomu března/dubna a dopady na světovou ekonomiku nebudou příliš vysoké a koncentrovaly by se především do 1. čtvrtletí 2020. Pro tuto situaci Mezinárodní měnový fond počítá se snížením **růstu čínské ekonomiky z 6 na 5,6 % a odhad růstu světové ekonomiky snížil o 0,1 p. b.** Pokud by se ovšem **nákaza dále šířila**, propady budou hlubší a dlouhodobější. Pro tuto situaci Světová banka **odhaduje zpomalení růstu čínské ekonomiky o 2 p. b., světové ekonomiky o 0,7 p. b. a českého HDP o 0,4 p. b. Tento odhad je prakticky v souladu s propočty ČNB z roku 2016, kdy snížení čínského HDP o 1 p. b. snížilo český HDP o 0,27 p. b.**

Positivní zprávou je skutečnost, že vazba mezi čínskou a německou/českou ekonomikou není tak silná, jako v případě USA. Pokud budeme uvažovat tři centra globálních hodnotových řetězců (Čína, USA, Německo), tak míra provázanosti Čína vs. USA je znatelně vyšší než Čína vs. Německo (kam spadáme i my). Jinými slovy **Německo (i ČR) bude poklesem čínské ekonomiky postiženo méně než USA**. Např. autodily, které se vyrobí v Číně, sedmkrát častěji putují do USA, než do Německa, kde dodávají zejména země střední a východní Evropy.

Pro českou i čínskou ekonomiku je stěžejní zpracovatelský průmysl. Čína je ovšem globální hráč s téměř 30% podílem na světovém trhu (USA 17 %, Německo 6 %), a tak je logické, že její zpomalení ovlivní jak vývozy, tak dovozy nejen ve zpracovatelském průmyslu, ale i ve službách na něj navázané.

Výrazné propady v čínské ekonomice (za únor) jsou např. ve spotřebě uhlí (o 40 %) a v prodeji aut (o 90 %). V Číně působí Škoda Mladá Boleslav a další propojení českého a čínského automobilového trhu je skrze Německo. Je proto velmi pravděpodobné, že pokračující pokles čínského automobilového trhu, který je největší na světě, bude i nadále negativně ovlivňovat tuzemskou ekonomiku.

Na koronavirus reagují i investoři, když nakupují zlato, které se těší jejich oblibě zejména v nestabilních obdobích. Ve čtvrtek cena trojské unce přesahovala hodnotu 1 650 USD a v pátek klesala k 1 621 USD, dodejme jen, že v roce 2012 (kdy bylo velkým tématem vysoké zadlužení jižních států EU) její hodnota byla více než 1700 USD. Naproti tomu dochází k výprodejům na akciových trzích, kdy **během posledních šesti dnů akcie klesly v průměru o 12 %, což byl historicky nejrychlejší pokles poté, co akcie dosáhly historických maxim.** Vlivem nárůstu averze k riziku dochází i k oslabení kurzu koruny. Aktuálně se koruna obchoduje za 25,45 Kč/EUR, zatímco před dvěma týdny posílila na 24,85 Kč/EUR.

Potencionálně velké makroekonomické dopady koronaviru si uvědomuje i Čínská centrální banka, která pomocí repo operací do čínského bankovního systému uvolnila 1,2 bilionu jüanů (3,9 bilionu Kč), čímž meziročně zvýšila likviditu o 900 mld. jüanů. Rovněž centrální vláda nabádá k prodloužení termínu splatnosti u firemních pohledávek, zvýšeným úvěrům pro malé a střední podniky a fiskální expanzi na regionální úrovni.

Na závěr jen uvedme, že někteří autoři porovnávají koronavirus s epidemií SARS, nicméně toto porovnání není namístě nejméně ze dvou důvodů. Za prvé, koronavirus je výrazně více nakažlivý (byť smrtnost je nižší) než SARS a za druhé, význam čínské ekonomiky v době epidemie SARS (9 %) byl značně menší než dnes (19 %).

Zdroj: Česká spořitelna, idnes.cz, PBC, www.zlatak.cz, www.investicniweb.cz, MPO

Z DOMOVA

Cenu hypoték drží dole tvrdá konkurence bank

Řada bankovních domů nezareagovala na zvýšení klíčové sazby České národní banky a nezdražila hypotéky. Důvodem je konkurence a stále nízká poptávka po hypotečních úvěrech. Analytici po zvýšení sazby ČNB na začátku února z 2,0 na 2,25 procenta odhadovali zdražení hypoték, ale na trhu s hypotékami je zatím klid. „Drama se neděje. Banky na zvýšení sazeb Českou národní bankou masivně nezareagovaly,“ uvádí David Eim, místopředseda představenstva společnosti Gepard Finance, která zprostředkuje hypotéky. Zdražovat hypotéky se nechystá řada bank. Důvodem je podle expertů tvrdá konkurence, a to v době, kdy se hypotečnímu trhu nedaří. „Zájem o hypotéky klesá. Všichni se snaží udržet co nejvíce klientů,“ zdůvodňuje klid u sazeb obchodní ředitel Next Jiří Wagner.

Zdroj: www.e15.cz

Pražská burza zažila nejvýraznější propad od referenda k brexitu

Index PX v průběhu celého týdne prudce oslaboval. Index PX po otevření burzy (v pátek) prolomil hranici 1000 bodů a kolem 10:30 klesal o 2,65 procenta na 975,85 bodu. Je to nejméně od června 2017. Denní propady jsou nejvyšší od konce června 2016, kdy index PX v některých dnech ztrácel i více než tři nebo čtyři procenta. Reagoval tehdy na referendum ve Velké Británii, ve kterém Britové rozhodli o vystoupení své země z Evropské unie. Pražská burza následovala další světové trhy (viz níže), které rovněž oslabovaly nejvýrazněji od poloviny roku 2016. Důvodem byly aktuální informace o skokovém nárůstu počtu obětí a nakažených novým koronavirem i v zemích mimo Čínu, odkud se virus od konce loňského roku šíří. Nárůst ohlásily třeba úřady v Jižní Koreji, Íránu či Itálii. „Trpí hlavně akcie v cestovním ruchu a v odvětví luxusu, nedaří se ani automobilkám a titulům v těžebním průmyslu,“ doplnila analytička Patria Online Jana Knechtlová.

Zdroj: www.lidovky.cz, www.e15.cz

Hyundai zahájí v Nošovicích výrobu vůbec prvního elektromobilu sestaveného v Česku
Automobilka Hyundai letos v závodě v Nošovicích na Frýdecko-Místecku vyrobí 30 tisíc elektrických vozidel Kona Electric. Nyní dokončuje přípravy na březnové zahájení výroby. Musela kvůli tomu udělat například změny v procesu lakování, uvedl mluvčí automobilky Pavel Barvík. Kona bude prvním elektrickým vozem vyráběným v České republice. Kromě tuzemska budou vozidla určena pro významné evropské trhy, jakými jsou Německo, Francie, Nizozemsko, Norsko,

Slovensko a Polsko. Na zahájení výroby tohoto modelu se slezský závod připravoval několik měsíců.

Firma vytvořila nový sklad baterií s vlastní distribucí uvnitř závodu s automatizovanými roboty, kteří dodávají baterie na nově uspořádanou montážní linku. Baterie budou do Nošovic dodávány z Evropy, což má zaručit stabilitu dodávek s kratší vzdáleností do závodu. Nošovická továrna je jediným výrobním závodem Hyundai v Evropské unii.
Zdroj: www.e15.cz

ZE ZAHRANIČÍ

Německá ekonomika ve čtvrtém čtvrtletí stagnovala

Hrubý domácí produkt (HDP) Německa ve čtvrtém čtvrtletí po růstu o 0,1 procenta v předchozím kvartálu podle očekávání stagnoval. Ve své konečné zprávě to v úterý uvedl spolkový statistický úřad, který tak potvrdil předběžné údaje. Hlavní podíl měl na výsledku pokles vývozu. Export v období od října do prosince klesl ve srovnání s předchozími třemi měsíci o 0,2 procenta. To znamená, že čistý obchod ubral z hospodářského výkonu země, která je na vývozu závislá, o 0,6 procentního bodu. Podnikové investice se snížily o 0,2 procenta a stagnovaly výdaje domácností.

Za celý loňský rok se HDP největší evropské ekonomiky zvýšil o 0,6 procenta. To je výrazně méně než v předchozích dvou letech a nejhorší celoroční výsledek od roku 2013.

Spolková centrální banka varovala německé exportéry, že pravděpodobně utrpí šířením nového koronaviru, a uvedla, že nevidí známky možného oživení ekonomiky v prvním čtvrtletí. Výsledek za čtvrté čtvrtletí dokazuje, že německá ekonomika není na epidemii, která narušuje dodavatelské řetězce, dobře připravená, uvedla agentura Bloomberg.

Zdroj: ihned.cz

Prodej aut v Číně se oproti loňskému lednu snížil

Celkový prodej automobilů v Číně se v lednu meziročně snížil o 18,7 procenta na 1,93 milionu vozů. Oznámil to ve středu svaz výrobců automobilů (CAAM). Zpřesnil tak svůj odhad z poloviny února, který předpokládal pokles o 18 procent. Svaz také upozornil, že v únoru bude propad mnohem výraznější v důsledku epidemie nového typu koronaviru. Čína je důležitým trhem i pro českou automobilku Škoda.

Čínský svaz osobních automobilů (CPCA) už minulý týden oznámil, že prodej osobních aut se v Číně v první polovině února v důsledku epidemie koronaviru meziročně propadl o 92 procent (viz úvodní článek).

V lednu podle údajů CAAM prodej osobních aut meziročně klesl o 20,6 procenta na 1,61 milionu vozů. Střední údaje svazu

rovněž ukázaly, že výroba osobních aut v Číně se v lednu meziročně snížila o 28 procent na 1,44 milionu vozů, podotýká list China Daily na svých internetových stránkách.

Epidemie koronaviru prohlubuje útlum, se kterým se čínský automobilový sektor potýká už delší dobu. Vloni prodej aut v Číně druhým rokem za sebou klesal. Poptávku podkopalo zpomalování růstu ekonomiky, ke kterému přispěl mimo jiné obchodní spor mezi Pekingem s Washingtonem.

Čína v roce 2009 vystřídala na postu největšího automobilového trhu světa Spojené státy. Je důležitým odbytištěm i pro českého výrobce Škoda Auto.

Zdroj: ihned.cz

První propad světového obchodu od finanční krize

Světový obchod loni zaznamenal první celoroční pokles od finanční krize. Aktualizované údaje ukazují, že objem obchodní výměny klesl o 0,4 procenta. Na vině jsou mimo jiné zesilující protekcionismus USA a zpomalování německé ekonomiky. Letošek nemusí být podle předpovědí kvůli globálnímu šíření koronaviru o nic lepší.

Zdroj: www.e15.cz

Světové burzy drtí obavy z koronaviru

Globální akcie čelí nejhoršímu týdnu od finanční krize z roku 2008. Investory znepokojují zprávy o dalším šíření koronaviru napříč Evropou. Asijské akciové trhy v pátek dále klesají a reagují i na pokles akcií ve Spojených státech - Dow Jonesův index ve čtvrtek odepsal téměř 1200 bodů, což byl jeho vůbec nejprudší denní propad v historii.

Hlavní index tokijské burzy Nikkei v začátcích pátečního obchodování odepsal tři procenta a za celý týden ztrácí více než devět procent. Zprávy o množících se případech nového koronaviru, zejména v Itálii, vyvolaly obavy z mnohem většího ekonomického dopadu, než se původně očekávalo, píše zpravodajský server BBC.

„Trhy byly příliš optimistické a nyní mohou být až příliš pesimistické,“ řekla BBC analytička Iris Pangová ze společnosti ING, která se specializuje na Čínu. „Asijské trhy reagovaly na COVID-19 pomalu, protože zpočátku věřily, že se jedná pouze o čínský problém - až do doby, kdy začaly prudce přibývat případy nákazy v Jižní Koreji a v Japonsku,“ dodala.

Kvůli obavám z hospodářských důsledků nového typu koronaviru ve čtvrtek opět výrazně oslabily i evropské akcie. Panevropský akciový index STOXX 600 klesl o 3,75 procenta a obchodování zakončil na 389,46 bodu. To představuje jeho nejnižší závěrečnou hodnotu za více než čtyři měsíce.

Zdroj: www.lidovky.cz

Elektřina výrazně zvýšila ceny v průmyslu

Ceny průmyslových výrobců v lednu proti minulému měsíci stouply o 1,3 %, což bylo nejrychlejší tempo růstu od ledna 2011. Jejich meziroční dynamika překonala všechny odhady, když akcelerovala na 2,4 % (z 2,1 % v prosinci). Hlavním tahounem byly ceny elektřiny, přenosu, rozvodu a obchodu s elektřinou, které meziročně skokově vzrostly o 11,2 %. Výrazně přidaly i ceny potravinářských výrobků, nápojů a tabáku o 5,1 % a ceny vody, její úpravy a rozvodu o 5,4 %. Klesly naopak ceny kovů a kovodělných výrobků. Nebyť nárůstu cen energií meziroční růst cen průmyslových výrobců by v lednu činil pouze 1 %. **V dalších měsících se očekává pozvolný pokles cen v průmyslu, a to kvůli silnější koruně a očekávané nižší ceně ropy a kovů.** Ceny zemědělských výrobců v lednu zvolnily meziroční pokles na 2,9 % (z 3,7 % v prosinci). Ceny stavebních prací se meziročně téměř nezměnily, když stouply o 4,2 %. Snížilo se však tempo růstu cen stavebních materiálů, které si připsaly jen 0,6 % a jejich dynamika tak proti prosinci klesla na polovinu. Nebývalý stavební boom, který jsme v poslední době prožívali, by tak mohl pozvolna slábnout.

Zdroj: ČSÚ, MPO

Důvěra podnikatelů i spotřebitelů se v únoru snížila

Celková důvěra v ekonomiku se meziměsíčně i meziročně mírně snížila. Souhrnný indikátor důvěry, vyjádřený bazickým indexem, meziměsíčně klesl o 0,5 b. na hodnotu 97,6. Indikátor důvěry podnikatelů se mírně snížil o 0,4 b. na hodnotu 96,3 a indikátor důvěry spotřebitelů o 0,7 b. na hodnotu 104,1. Ve srovnání s únorem loňského roku jsou souhrnný indikátor důvěry, indikátor důvěry podnikatelů a indikátor důvěry spotřebitelů nižší.

Důvěra podnikatelů v odvětví **průmyslu** se meziměsíčně zvýšila o 1,7 b. na hodnotu 92,8. Hodnocení současné celkové poptávky se téměř nezměnilo. Stav zásob hotových výrobků se zvýšil. Podnikatelé očekávají pro období příštích tří měsíců zvýšení tempa růstu výrobní činnosti. V meziročním srovnání je ale důvěra v průmyslu nižší.

V odvětví **stavebnictví** se důvěra podnikatelů oproti lednu snížila o 4,9 b. na hodnotu 119,0. Hodnocení poptávky po stavebních pracích se snížilo. Očekávání zaměstnanosti jsou stejná jako minulý měsíc. Meziročně je důvěra ve stavebnictví také nižší.

V odvětví **obchodu** se důvěra podnikatelů meziměsíčně zvýšila o 3,8 b. na hodnotu 102,1. Hodnocení celkové ekonomické situace se zvýšilo, stav zásob zboží na skladech se téměř nezměnil. Očekávání vývoje celkové ekonomické situace pro období příštích tří měsíců jsou vyšší. Oproti únoru 2019 je důvěra v obchodě vyšší.

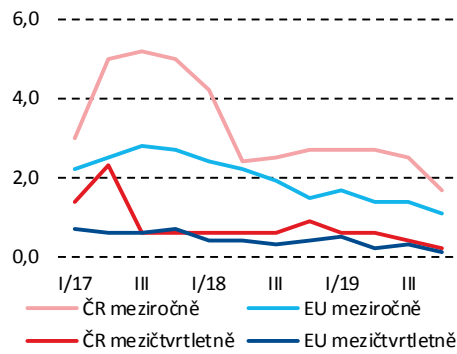
Ve vybraných odvětvích **služeb** (vč. bankovního sektoru) se důvěra podnikatelů meziměsíčně snížila o 2,7 b. na hodnotu 96,7. Hodnocení celkové ekonomické situace se snížilo, současné celkové poptávky se téměř nezměnilo. Očekávání poptávky pro období příštích tří měsíců jsou stejná. Meziročně je důvěra ve vybraných službách také nižší.

Mezi **spotřebiteli** důvěra v ekonomiku meziměsíčně klesla o 0,7 b. na hodnotu 104,1. Pro období příštích dvanácti měsíců se mírně zvýšily obavy ze zhoršení celkové ekonomické situace, z vlastní finanční situace i z růstu cen. Úmysl spořit a obavy z růstu nezaměstnanosti se téměř nezměnily. V meziročním srovnání je důvěra spotřebitelů nižší.

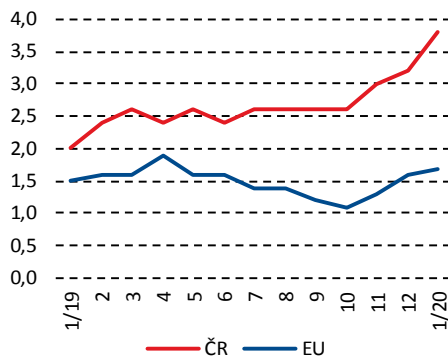
Zdroj: ČTK

Makroekonomická situace v ČR a EU28

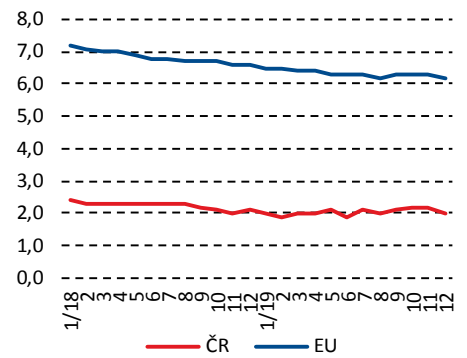
Reálný HDP, sezónně očištěný (%)

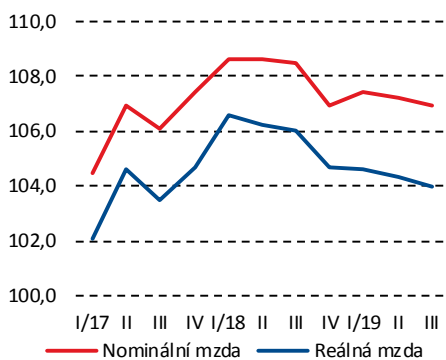
Harmonizovaný CPI (mzr. změna v %)

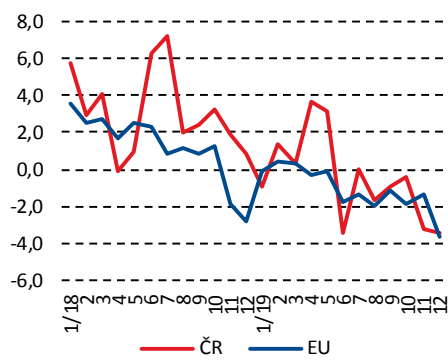
Míra nezaměstnanosti (%)

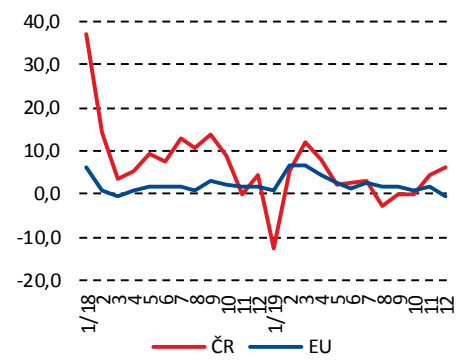
Mzdy (index, předchozí rok=100)

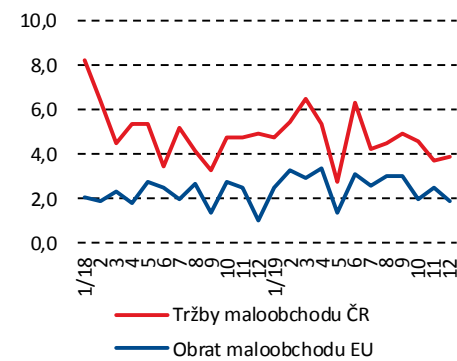
Průmyslová prod. (mzr. zm. v %, kal. oč.)

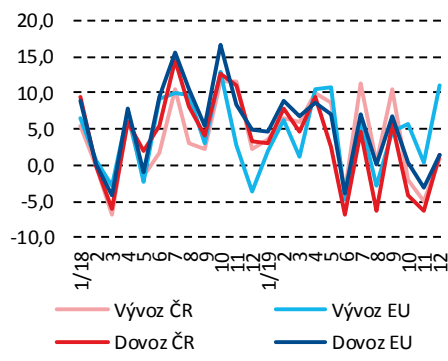
Stavební produkce (mzr. zm. v %, kal. oč.)

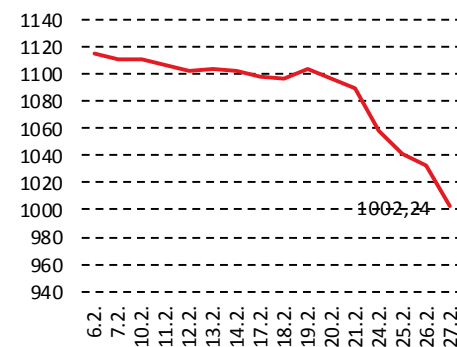
Malobchod (mzr. změna v %)

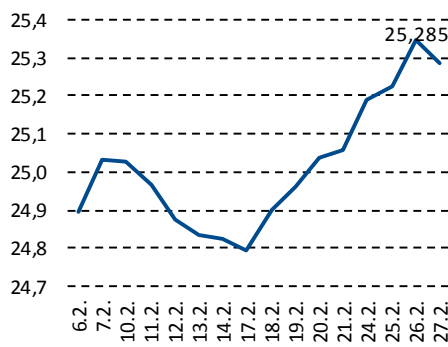
Pohyb zboží přes hranice (mzr. změna v %, př. poj.)

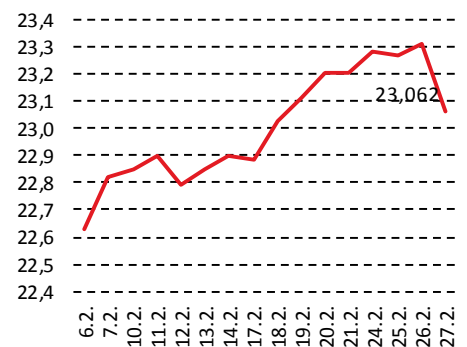
Index PX

Nominální kurz CZK/EUR

Nominální kurz CZK/USD

Zdroje: Eurostat, ČSÚ, BCPP, ČNB, grafy MPO